

Rechter bekijkt of de plannen volgens het boekje zijn uitgewerkt

Bittere eindstrijd rond Centrale As

WILLEM BOSMA

DEN HAAG - Geen autoweg wordt meer aangelegd, zonder dat de Raad van State het verlossende woord spreekt. Gisteren stond de Centrale As op de rol.

It Fryske Gea en andere natuurbeschermingsorganisaties vechten de Centrale As (N356) aan, omdat deze een ongeoorloofde inbreuk zou maken op natuur en landschap. Ook de dorpsbelangen van Nijega en De Tike en een aantal particulieren uit de streek zijn tegen het plan voor de autoweg in

beroep gegaan.

Provinciale Staten kozen eind 2006 voor een geheel nieuwe dubbelbaansweg tussen Dokkum en Nijega, vergezeld van nieuwe rondwegen bij Hurdegaryp en Garyp. Voordien was al bijna twintig jaar gezinspeeld op een nieuwe ontsluitingsweg voor de Noordoosthoek.

De Raad van State bekijkt of de afweging van belangen en de planologische uitwerking door de provincie wel volgens het boekje zijn gedaan. Voor- en tegenstanders van de Centrale As hebben daarover dikke dossiers volge-

schreven, doorspekt met expertoordelen die elkaar op menig punt tegenspreken.

Tijdens de vier uur durende mondelinge behandeling kwamen amper nieuwe gezichtspunten aan het licht. Voor de voorstanders is de nieuwe weg niets minder dan de aantakking van Noordoost-Friesland op voorspoed en beschaving.

De €260 miljoen kostende dubbelbaans autoweg is opzette-lijk „robuust” ontworpen, omdat de provincie vier vliegen in één klap wilde slaan. Het doorgaand verkeer moet uit de dorpskernen,

de reistijd tussen Dokkum en het snelwegennet moet korter, het aantal ongevallen moet kleiner en de streek moet een sociaal-economische impuls krijgen.

„Het gaat om de toekomst van een regio, die al decennia kampt met een zwakke sociaal-economische structuur”, hield advocaat Jade Gundelach de Raad van State voor. Laat de weg nog jaren op zich wachten, dan voorspelt wethouder Albert van der Ploeg (Dongeradeel) „onacceptabele en onoverzienbare maatschappelijke schade”.

De tegenstanders vinden de

Centrale As helemaal niet nuttig of noodzakelijk. It Fryske Gea beschouwt de weg wel als grove aantasting van natuur, landschap en rust in het buitengebied.

Behoud van het nationale landschap van de Noordelijke Friese Wouden gaat in zo'n geval voor, aldus raadsvrouw Gina Kamsma.

De inbreuk op dat gebied wordt volgens de provincie echter gedekt door een brief van toenmalig minister Sybilla Dekker. Bovendien zou de provincie zich samen met boeren en natuurbeschermers uit de streek tot het

uiterste willen inspannen om de aanleg van de autoweg te vergezellen van „een landschappelijke kwaliteitsimpuls”.

Deze ‘gebiedsontwikkeling’ kampt evenwel met geldgebrek. Staatsbosbeheer en Landschapsbeheer Friesland dreigen de provincie zelfs hun medewerking op te zeggen, als de inspanning voor natuur en landschap „zeer minimaal” zou blijven.

Volgende maand komt de Raad van State met zijn finale oordeel. Tot die tijd blijft de bouwstop van kracht, die vorige herfst door het rechtscollège was ingesteld.